

ՀՀ ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶ ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔ ՀԱՄԱՅՆՔ

ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
2017-2019թթ.

Կազմել է Գեղարքունիք համայնքի ղեկավար Կարապետ Ասատրյանը

Հաստատվել է Գեղարքունիք համայնքի ավագանու՝ 28.02.2017թ. թիվ 3-Ն որոշմամբ

2017

Բովանդակություն

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք	3-4
2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն	5
2.1 Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն	5-6
2.2 Համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը	7
2.3 Համայնքում իրականացվող ծրագրերը	8-9
2.4 Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները	10-19
2.5 Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ	20
2.6 Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների /ՈԻԹՀՄ/	-21

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ՈՂՋՈՒՅՆԻ ԽՈՍՔ

Հայաստանի Հանրապետության Գեղարքունիքի մարզի Գեղարքունիք համայնքի զարգացման ծրագրի առանցքում համայնքային ռազմավարական ուղղությունների ուրվագծումն է, որոնց շնորհիվ որդեգրվելու է զարգացման մի նոր փուլ:

ՀՀԶԾ կազմելիս առաջնորդվել ենք ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարության կողմից մշակված մեթոդաբանությամբ:

Գեղարքունիք համայնքն իր աշխարհագրական դիրքով, մարդկային և բնական ռեսուրսներով, արդեն իսկ իրականացրած ծրագրերով, ստեղծած լավագույն ավանդույթներով նախանշել է ապագայի իր տեսլականը: Շատ կարևոր է, թե ինչպիսի համայնք ենք ուզում ունենալ 4 տարի անց և ցանկալի արդյունքի հասնելու համար առաջիկա տարիների ընթացքում հիմնական ինչ ուղղություններ ենք որդեգրելու այդ արդյունքին հասնելու համար:

Մեր կարևորագույն նպատակն է՝

ունենալ զարգացած, կազմակերպված, հարմարավետ և ներկայանալի համայնք:

Հաշվի առնելով համայնքի ձեռքբերումները, անցած ճանապարհը, առկա հիմնահիմքերը և առաջնահերթությունները, համայնքային գերակայությունները՝ առանձնացվել են այն ոլորտները, որոնց միտված են լինելու մեր ծրագրերն ու դրանցով պայմանավորված գործողությունները՝

- ✓ Տեղական ինքնակառավարման արդյունավետության բարձրացում՝ նորագույն տեխնոլոգիաների ներդրման, իրազեկման գործիքների կիրառման, մասնակցային կառավարման ապահովմամբ.
- ✓ Տեղական գործարար պայմանների բարելավում - գործարարների աջակցում, գործարար որակների զարգացում, արտադրական տարածքների վերականգնում, ձեռնարկատիրական նախաձեռնությունների օժանդակում՝ աշխատատեղերի ստեղծմամբ.
- ✓ Կրթական, մշակութային, մարզական օբյեկտների հիմնանորոգում, պայմանների բարելավում՝ ոլորտային բարեփոխումների ապահովմամբ.
- ✓ Սոցիալական ենթակառուցվածքների պահպանում և ստեղծում - բնակչության համար էական նշանակություն ունեցող ծառայություններից օգտվելու հնարավորություն՝ առողջապահական, կրթական, մշակութային, սպորտի, հասարակական անվտանգության ենթակառուցվածքների ապահովմամբ.
- ✓ Բնակչության կենսամակարդակի բարձրացում, կյանքի որակի բարելավում, շահերի ապահովում՝ քաղաքային ենթակառուցվածքների վերականգնմամբ, ստեղծմամբ, գործարարության աջակցման ծրագրերի ներդրմամբ.
- ✓ Տրանսպորտի բարելավում՝ համայնքների միջև կապի աշխուժացման, ազատ տեղաշարժի հնարավորությունների, մարդկային հոսքի ապահովմամբ.
- ✓ Զբոսաշրջային գործի զարգացում՝ պատմամշակութային արժեքների, զբոսաշրջային ռեսուրսների ենթակառուցվածքների ստեղծման և բարելավման, նոր աշխատատեղեր ստեղծելու, Բարեկարգ և հարմարավետ միջավայրի ստեղծում՝ հանգստի գոտիների,

կանաչ տարածքների պահպանման և ավելացման, բակային տարածքների բարեկարգման ներառմամբ.

✓ Բնակարանային ֆոնդի պահպանում.

✓ Պետական-համայնքային-մասնավոր գործընկերության ակտիվացում:

Համայնքը կենդանի օրգանիզմ է և պահանջում է ամենօրյա ուշադրություն, աշխատանք: Ու չնայած իրականացվող աշխատանքներին՝ զգացնել են տալիս նաև համայնքային հիմնախնդիրները, որոնք էլ հաճախ դառնում են խոչընդոտ ծրագրերն իրականացնելիս:

Տեղական բյուջեի սղությունը, հարկերի հավաքագրման ոչ բավարար վիճակը, ներդրումային ծրագրերի ոչ բավարար լինելը, գործազրկությունը, աշխատատեղերի պակասը, արդյունաբերական ձեռնարկությունների բացակայությունը, ներդրումային ծրագրերի սակավությունը, բնակչության անվճարունակությունը, համայնքային մի շարք ենթակառուցվածքների արդի վիճակը, երիտասարդների՝ բուհական ուսումնառությունից հետո համայնք չվերադառնալը, մարդկանց հարմարվողականությունն այն հիմնական հիմնախնդիրներն են, որոնց ուղղությամբ էլ առաջիկա տարիներին պետք է իրականացվեն հիմնարար քայլեր:

Հիմնարար քայլերի հիմքը ՀՀԶԾ-ն է, որի մշակման, կազմման աշխատանքներում ներգրավվել են համայնքի ղեկավարին կից գործող երկու խորհրդակցական մարմինները, համայնքապետարանի աշխատակազմը, , ակտիվ և նախաձեռնող բնակիչները:

Կարծում եմ՝ բոլորիս ցանկությունն ու նպատակը մեկն է՝ ապրել լավ ու բարեկեցիկ պայմաններում, զարգացած ու ներկայանալի համայնքում, իսկ տեղական իշխանության համար այդ ցանկությունն իրագործելն ամենօրյա աշխատանք է, ու ՀՀԶԾ-ն էլ փաստաթղթային այն մեկնարկն է, որ դառնալու է պետություն-համայնք-բնակիչ-մասնավոր սեկտոր համագործակցության երաշխիքն ու շարժիչ ուժը:

ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

ԿԱՐԱՊԵՏ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

2. Գեղարքունիք համայնքի իրավիճակի նկարագրություն

2.1 Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Գեղարքունիք համայնքը գտնվում է Գեղամա լեռնաշղթայի արևելյան լանջին, ծովի մակերեվույթից 2100 մետր բարձրության վրա: Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 3804.69 հա, որից բնակավայրերի՝ 161.84 հա, արդյունաբերական և ընդերքօգտագործման՝ 5.15 հա, էներգետիկայի, կապի, տրանսպորտի՝ 6.59 հա, հատուկ պահպանվող տարածքներ՝ 363.81 հա, ջրային տարածքներ՝ 22.77 հա:

Համայնքի հեռավորությունը պետական սահմանից՝ 60կմ է, ՀՀ մայրաքաղաքից՝ 115կմ, մարզկենտրոնից 14կմ:

Գյուղի կլիման ձմռանը ցրտաշունչ է՝ ամռանը զով: Հաճախակի են չորային երաշտ տարիները, կարկտահարության դեպքերը, գրեթե ամեն տարի, որոնք բացասաբար են անդրադառնում գյուղատնտեսության զարգացման վրա, որով զբաղվում է համայնքի բնակչության հիմնական մասը:

Գյուղը վերաբնակեցվել է 1828-1830թթ, բնակիչները եկել են արևմտյան Հայաստանի Կոզովիտ գավառից:

Համայնքում առկա է 522 տնտեսություն, բնակչությունը կազմում է 1786 մարդ, որից տղամարդիկ 885, կանայք՝ 901

Աղյուսակում ներկայացված է Գեղարքունիք համայնքի բնակչության սեռատարիքային կազմը՝ համաձայն 2016թ. 1-ին կիսամյակի տվյալների

Բնակչության սեռատարիքային կազմ	Ընդհանուր	իգական	արական
Բնակչության թվաքանակը	1943	932	1011
Առկա	1786	901	885
0-4 տարեկան	162	71	91
5 տարեկան	23	10	13
6 տարեկան	17	8	9
7 տարեկան	18	7	11
8-14 տարեկան	132	64	68
15 տարեկան	19	9	10

16 տարեկան	15	8	7
17 տարեկան	17	9	8
18 տարեկան	18	8	10
16-62 տարեկան	1230	619	611
63 և ավելի տարեկան	185	113	72

2.2 Համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը

Գեղարքունիք համայնքի ընդհանուր բյուջեն 2016-2017թթ.

Հ/Հ	2016թ.	2017թ.	Աճ կամ նվազում 2016թ. համեմատ /տոկոս/
1. Համայնքի ընդհանուր բյուջեն ա/թ	42746.8	45024.9	105.3
2. Սեփական եկամուտներ	8633.0	9493.0	109.9
3. Սեփական եկամուտներ տեսակարար կշիռը վարչական բյուջեի մեջ	20.1	21.1	105.0

***Ընդհանուր եկամուտների մեջ համայնքի սեփական եկամուտների բաժինը` 9493.0
հազ. դրամ (21.1%):***

2.3 Համայնքում իրականացվող ծրագրերը

Համայնքի վարչական տարածքում պետության կողմից առաջիկա 3 տարիների համար նախատեսվող հանրապետական, մարզային ծրագրերը և միջոցառումները

Ծ Ր Ա Գ Ի Բ 1

ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՅԻ ՏԱՆ ՇԵՆՔԻ 2-ՐԴ ՀԱՐԿԻ ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄԸ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԻ

ՀՀ Պետության համայնքի մարզի Պետության համայնքը մինչ օրս մանկապարտեզ չունի:
Համայնքի առկա ազգաբնակչությունը կազմում է շուրջ 1800 մարդ: Վերջին 5 տարիների միջին ծնելիությունը կազմում է 30-31 երեխա: Գյուղի երեխաներից մի քանիսը, ում ծնողները հնարավորություն ունեն, հաճախում են հարևան Լանջաղբյուր համայնքի մանկապարտեզ: Սակայն հարևան համայնքը ոչ միշտ է համաձայնություն տալիս, քանի որ իրենց մոտ նույնպես տեղերը սահմանափակ են:
Համայնքի միջոցների հաշվին կազմվել է «Կուլտուրայի տան 2-րդ հարկի վերափոխումը մանկապարտեզի» ծրագրի նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը, որի արժեքը կազմել է 0.9 մլն դրամ: Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը կազմվել է լիցենզավորված և երկար տարիների փորձ ունեցող «ՇՄԾ-28» ՍՊԸ-ի կողմից: Ըստ նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի շինարարական աշխատանքների արժեքը կազմում է 22,0 մլն դրամ:
Ծրագիրը համարվում է գերակա խնդիր, քանի որ ծրագրի իրականացման դեպքում տարեկան 25-30 երեխա կհաճախեն մանկապարտեզ, կստեղծվի նաև մի քանի աշխատատեղ:
Ծրագիրը իրականացվելու և մանկապարտեզի աշխատելու դեպքում, մանկապարտեզի ամբողջ ֆինանսավորումը կկատարվի համայնքի բյուջեի հաշվին

Ծ Ր Ա Գ Ի Բ 2

ԳԱՐԵԳԻՆ ՆԺԴԵՀ Փ. ԱՍՖԱԼՏԱՊԱՏՈՒՄ 600ԳՄ

Գարեգին Նժդեհի փողոցը համայնքի կենտրոնական փողոցներից մեկն է, որից օգտվում է գյուղի միջև դպրոցը և համայնքի շուրջ 500 բնակիչ:
Փողոցը գտնվում է թեք լանջի վրա և յուրաքանչյուր հորդառատ անձրևի կամ սելավների ժամանակ ամբողջ ճանապարհը լվացվում է՝ առաջացնելով մեծ փոսեր և մարդատար մեքենաների համար դառնում դժվար անցանելի կամ ոչ անցանելի:
Յուրաքանչյուր անձրևից հետո ստիպված ենք լինում կատարել փոսալցման և հարթեցման աշխատանքներ: Այս աշխատանքները կարող են կրկնվել տարեկան 6-10 անգամ, իսկ համայնքի բյուջեն լինելով սահմանափակ՝ միշտ կանգնում ենք դժվարությունների առջև:
Փողոցում գործում է գիշերային լուսավորության ցանց:
Փողոցի երկարությունը կազմում է մոտ 600գմ:

Ծ Ր Ա Գ Ի Բ 3

« ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔ-2 » ԶՐԱՄՔԱՐԻ ԹԱՍԻ ՀԻՄՆԱՆՈՐՈՂՈՒՄ

Պետության համայնքը ունի երկու՝ «Պետության համայնք-1» և «Պետության համայնք-2» ջրամբարներ, առաջին ջրամբարի վիճակը կարելի է գնահատել բավարար, սակայն 2-րդ ջրամբարը, որի տակ գտնվում է 200 հա ջրովի ցանքատարածություններ (տոնամերձեր և վարելահողեր) գտնվում է անմխիթար վիճակում:
Ամեն տարի գարնանը ջրամբարը լիցքավորելուց հետո, երբ ջրի ճնշումը մեծանում է, ջրամբարի հատակին բացվում են հարամիներ և ոռոգումը սկսում ենք արդեն թերի լիցքավորված ջրամբարով:
Գավառ ԶՕԸ-ի կողմից ամեն տարի կատարվում է մասնակի վերանորոգում, սակայն արդյունավետությունը շատ ցածր է:
Ջրամբարի ֆիզիկական վիճակի պատճառով նվազել է կարտոֆիլի և մնացած ջրովի կուլտուրաների ցանքատարածությունները:
Ջրամբարի թասի կապիտալ վերանորոգման դեպքում կտրուկ կավելանա ջրովի կուլտուրաների ցանքատարածությունները:

ԾՐԱԳԻՐ 4

«ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔ - ԶՈՒՐ» ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔ ԳԵՏԻ ԱՓԵՐԻ ԱՄՐԱՑՈՒՄ

2007թ, ամռանը տեղացած կարկուտի և հորդառատ անձրևի պատճառով քանդվեց «Գեղարքունիք-ջուր» գետի ափապաշտպան պատերը և զաբյունից կառուցված հենապատերը:

«Գեղարքունիք-ջուր» գետը անցնում է Գեղարքունիք համայնքի միջով շուրջ 2,3 կմ երկարությամբ, որի վրա գործում է 13 կամուրջ:

2013թ, առաջին փուլով իրականացվեց շուրջ 80,0 միլիոն դրամի զաբյունապատման աշխատանքներ, կառուցվեց երեք կամուրջ, մասնակի վերանորոգվեց նաև մի քանի կամուրջներ: Այս պահին կապիտալ վերանորոգման կարիք ունի երկու կամուրջ:

Իրականացված աշխատանքները շարունակական էին և 2014թ,-ի համար կազմվեց նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթեր շուրջ 90,0 մլն դրամ արժողությամբ: Սակայն այդ ծրագիրը համապատասխան ֆինանսական միջոցներ չլինելու պատճառով չիրականացվեց:

Ծրագրի 2-րդ փուլը չիրականացնելու դեպքում հաջորդ սելավների ժամանակ հնարավոր է քանդվեն ինչպես մնացած հենապատերը, այնպես էլ նոր կառուցված հենապատերը:

ԾՐԱԳԻՐ 5

ՈՌՈՂՍԱՆ ՑԱՆՑԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄ

Համայնքի ոռոգման համակարգի մեծ մասը գտնվում է բավարար վիճակում, սակայն որոշ հատվածներ՝ շուրջ 2կմ 3-րդ կարգի ջրանցքներ գտնվում են անմխիթար վիճակում:

Այստեղ ջրի կորուստները կազմում են 55-60%, որը սպասարկում է շուրջ 60հա ցանքատարածություն: Ինչպես ջրամբարի այնպես էլ 3-րդ կարգի ջրանցքների ոչ պիտանելիության պատճառով նվազել է ցանքատարածությունները: Ծրագրի իրականացնելու դեպքում կավելանան ցանքատարածությունները՝ մանավանդ կարտոֆիլինը:

Նշված ծրագրերի իրականացման դեպքում կբարձրանա ժողովրդի կենսասնակարգակը, կավելանան համայնքի ազգաբնակչության սեփական եկամուտները, կստեղծվեն նոր աշխատատեղեր, կնվազի համայնքի խոցելիության աստիճանը:

2.4 Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները

<i>N</i>	<i>Եկամուտներ</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
1	Սեփական եկամուտներ	8634,9	8633,0	8593,0	8623,0	8750,0
2	Պաշտոնական տրանսֆերտներ	33667,8	34113,8	35531,9	36732,9	38240,5
3	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	42302,7	42746,8	44124,9	45355,9	46990,5
	<i>Ծախսեր</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
1	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ	24899,0	27571,0	30766,0	29456,0	29865,0
2	Գյուղատնտեսություն	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0
3	Ոռոգում	4935,1	400,0	400,0	4450,0	4500,0
4	Աղբահանում	3300,0	3800,0	3800,0	3900,0	4000,0
5	Տրանսպորտ	5117,9	8707,6	3577,4	4787,4	4857,4
6	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն	30,0	120,0	90,0	100,0	110,0
7	Ջրամատակարարում	1140,0	1770,0	340,0	780,0	800,0
8	Փողոցային լուսավորություն	1340,0	1400,0	1400,0	1600,0	1700,0
9	Կրթություն	-	-	4600,0	-	-
10	Հանգիստ և մշակույթ	1200,0	0	0	580,0	580,0
11	Սոց. Պաշտմանություն	1865,0	1000,0	600,0	700,0	800,0
12	Պահուստային ֆոնդ	810,0	918,5	500,0	550,0	600,0
	Ընդամենը	44668,0	45718,1	46104,4	46934,4	47843,4

ՀԱՄԱՅՆՔԻ 2017Թ. ԲՅՈՒՋԵԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ

Եկամտատեսակները	Ընդամենը	այդ թվում՝	
		վարչական մաս	ֆոնդային մաս
2	4	5	6
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ այդ թվում՝	45024,9	45024,9	2569,5
1. ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ			

1.1 Գույքային հարկեր անշարժ գույքից այդ թվում՝	4130,0	4130,0	
Գույքահարկ համայնքների վարչական տարածքներում գտնվող շենքերի և շինությունների համար	30,0	30,0	
Հողի հարկ համայնքների վարչական տարածքներում գտնվող հողի համար	4100,0	4100,0	
1.2 Գույքային հարկեր այլ գույքից այդ թվում՝	3600,0	3600,0	
Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	3600,0	3600,0	
1.3 Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ այդ թվում՝	85,0	85,0	
Տեղական տուրքեր այդ թվում՝	85,0	85,0	
ա) Համայնքի տարածքում նոր շենքերի, շինությունների (ներառյալ ոչ հիմնական) շինարարություն (տեղադրման) թույլտվության համար որից՝	5,0	5,0	
աա) Հիմնական շինությունների համար	5,0	5,0	
աբ) Ոչ հիմնական շինությունների համար			
բ) Համայնքի վարչական տարածքում շենքերի, շինությունների, քաղաքաշինական այլ օբյեկտների վերակառուցման, ուժեղացման, վերականգնման, արդիականացման աշխատանքներ (բացառությամբ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված՝ շինարարության թույլտվություն չպահանջվող դեպքերի) կատարելու թույլտվության համար	5,0	5,0	
գ) Համայնքի վարչական տարածքում շենքերի, շինությունների, քաղաքաշինական այլ օբյեկտների քանդման թույլտվության համար			
դ) Համայնքի տարածքում ոգելից խմիչքների և (կամ) ծխախոտի արտադրանքի վաճառքի, իսկ հանրային սննդի օբյեկտներում՝ ոգելից խմիչքների և (կամ) ծխախոտի արտադրանքի իրացման թույլտվության համար	75,0	75,0	
ե) Համայնքի տարածքում բացօթյա վաճառք կազմակերպելու թույլտվության համար			
զ) Համայնքի տարածքում հեղուկ վառելիքի, տեխնիկական հեղուկների, հեղուկացված գազերի մանրածախ առևտրի կետերում հեղուկ վառելիքի, տեխնիկական հեղուկների, հեղուկացված գազերի վաճառքի թույլտվության համար			
է) Համայնքի տարածքում առևտրի, հանրային սննդի, գվարճանքի, շահունով խաղերի և վիճակախաղերի կազմակերպման օբյեկտները, բաղնիքները (սաունաները), խաղատները ժամը 24.00-ից հետո աշխատելու թույլտվության համար			
ը) Համաքաղաքային կանոններին համապատասխան Երևան քաղաքի և քաղաքային համայնքների տարածքում ընտանի կենդանիներ պահելու թույլտվության համար			
թ) Համայնքի տարածքում արտաքին գովազդ տեղադրելու թույլտվության համար			
ժ) Համայնքի արխիվից փաստաթղթերի պատճեններ և կրկնօրինակներ տրամադրելու համար			
ժա) Համայնքի տարածքում (բացառությամբ թաղային համայնքների) մարդատար տաքսու (բացառությամբ երթուղային տաքսիների) ծառայություն իրականացնելու թույլտվության համար			
ժբ) Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առուվաճառքի թույլտվության համար			
1.4 Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտադիր վճարներ այդ թվում՝			
Համայնքի բյուջե վճարվող պետական տուրքեր այդ թվում՝			

ա) Քաղաքացիական կացության ակտեր գրանցելու, դրանց մասին քաղաքացիներին կրկնակի վկայականներ, քաղաքացիական կացության ակտերում կատարված գրառումներում փոփոխություններ, լրացումներ, ուղղումներ կատարելու և վերականգնման կապակցությամբ վկայականներ տալու համար			
բ) Նոտարական գրասենյակների կողմից նոտարական ծառայություններ կատարելու, նոտարական կարգով վավերացված փաստաթղթերի կրկնօրինակներ տալու, նշված մարմինների կողմից գործարքների նախագծեր և դիմումներ կազմելու, փաստաթղթերի պատճեններ հանելու և դրանցից քաղվածքներ տալու համար			
1.5 Այլ հարկային եկամուտներ			
այդ թվում՝			
Օրենքով պետական բյուջե ամրագրվող հարկերից և այլ պարտադիր վճարներից մասհանումներ համայնքների բյուջեներ որից՝			
ա) Եկամտահարկ			
բ) Շահութահարկ			
գ) Այլ հարկերից և պարտադիր վճարներից կատարվող մասհանումներ			
Հողի հարկի և գույքահարկի գծով համայնքի բյուջե վճարումների բնագավառում բացահայտված հարկային օրենսդրության խախտումների համար հարկատուներից գանձվող տույժեր և տուգանքներ, որոնք չեն հաշվարկվում այդ հարկերի գումարների նկատմամբ			
2. ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՅՆԵՐ			
այդ թվում՝	35531,9	35531,9	
2.1 Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ՝ ստացված այլ պետություններից			
այդ թվում՝			
Համայնքի բյուջե մուտքագրվող արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ՝ ստացված այլ պետությունների տեղական ինքնակառավարման մարմիններից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով			
2.2 Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ՝ ստացված այլ պետություններից			
այդ թվում՝			
Համայնքի բյուջե մուտքագրվող արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ՝ ստացված այլ պետությունների տեղական ինքնակառավարման մարմիններից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով			
2.3 Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ՝ ստացված միջազգային կազմակերպություններից			
այդ թվում՝			
Համայնքի բյուջե մուտքագրվող արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ՝ ստացված միջազգային կազմակերպություններից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով			
2.4 Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ՝ ստացված միջազգային կազմակերպություններից			
այդ թվում՝			
Համայնքի բյուջե մուտքագրվող արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ՝ ստացված միջազգային կազմակերպություններից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով			
2.5 Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ՝ ստացված կառավարման այլ մակարդակներից	35531,9	35531,9	
որից՝			
ա) Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ	35531,9	35531,9	
բ) Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դոտացիաներ այդ թվում՝			
բա) Համայնքի բյուջեի եկամուտները նվազեցնող՝ ՀՀ օրենքների կիրարկման արդյունքում համայնքի բյուջեի եկամուտների կորուստների պետության կողմից փոխհատուցվող գումարներ			

բբ) այլ դրուագիաներ			
գ) Պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)			
դ) ՀՀ այլ համայնքների բյուջեներից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ որից՝			
Երևան քաղաքի համաքաղաքային նշանակության ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ձևավորված միջոցներից			
2.6 Կապիտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ՝ ստացված կառավարման այլ մակարդակներից			
այդ թվում՝			
ա) Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)			
բ) ՀՀ այլ համայնքներից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ որից՝			
Երևան քաղաքի համաքաղաքային նշանակության ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ձևավորված միջոցներից			
3. ԱՅԼ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ			
այդ թվում՝	1678,0	1678,0	
3.1 Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ			
այդ թվում՝	1678,0	1678,0	
Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	953,0	953,0	
Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	195,0	195,0	
Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող վարձավճարներ	500,0	500,0	
Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր			
3.2 Համայնքի բյուջեի եկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից	5555,0	5555,0	
այդ թվում՝			
Համայնքի սեփականություն հանդիսացող, այդ թվում՝ տիրագուրկ, համայնքին որպես սեփականություն անցած ապրանքների (բացառությամբ հիմնական միջոց, ոչ նյութական կամ բարձրարժեք ակտիվ հանդիսացող, ինչպես նաև համայնքի պահուստներում պահվող ապրանքանյութական արժեքների) վաճառքից մուտքեր			
Պետության կողմից տեղական ինքնակառավարման մարմիններին պատվիրակված լիազորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցներ	5555,0	5555,0	
3.3 Վարչական գանձումներ	30,0	30,0	
այդ թվում՝			
Տեղական վճարներ	30,0	30,0	
Համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների օրինականացման համար վճարներ			
Օրենքով սահմանված դեպքերում համայնքային հիմնարկների կողմից առանց տեղական տուրքի գանձման մատուցվող ծառայությունների կամ կատարվող գործողությունների դիմաց ստացվող (գանձվող) վճարներ			
3.4 Մուտքեր տույժերից, տուգանքներից			
այդ թվում՝			
Վարչական իրավախախտումների համար տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից եկամուտներ			

Մուտքեր համայնքի բյուջեի նկատմամբ ստանձնած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց գանձվող տույժերից			
3.5 Ընթացիկ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ			
այդ թվում՝			
Ֆիզիկական անձանց և կազմակերպությունների նվիրաբերությունից համայնքին, վերջինիս ենթակա բյուջետային հիմնարկների տնօրինմանն անցած գույքի (հիմնական միջոց կամ ոչ նյութական ակտիվ չհանդիսացող) իրացումից և դրամական միջոցներից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման համար համայնքի բյուջե ստացված մուտքեր՝ տրամադրված արտաքին աղբյուրներից			X
Ֆիզիկական անձանց և կազմակերպությունների նվիրաբերությունից համայնքին, վերջինիս ենթակա բյուջետային հիմնարկների տնօրինմանն անցած գույքի (հիմնական միջոց կամ ոչ նյութական ակտիվ չհանդիսացող) իրացումից և դրամական միջոցներից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման համար համայնքի բյուջե ստացված մուտքեր՝ տրամադրված ներքին աղբյուրներից			X
3.6 Այլ եկամուտներ	2569,5		2569,5
այդ թվում՝			
Համայնքի գույքին պատճառած վնասների փոխհատուցումից մուտքեր	X	X	
Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումներից մուտքեր	2569,5	X	2569,5
Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտներ			

ՀԱՄԱՅՆՔԻ 2017Թ. ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ

5	ԸՆԴՊԱՆՆԵՐ	այդ թվում՝	
		վարչական բյուջե	ֆոնդային բյուջե
6	7	8	
ԸՆԴՊԱՆՆԵՐ ԾԱԽՍԵՐ	46732,8	45024,9	4277,7
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒՅԹԻ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	30905,0	27905,0	3000,0
այդ թվում՝			
<i>Օրենսդիր և գործադիր մարմիններ, պետական կառավարում, ֆինանսական և հարկաբյուջետային հարաբերություններ, արտաքին հարաբերություններ</i>	30518,0	27518,0	3000,0
որից՝			
Օրենսդիր և գործադիր մարմիններ, պետական կառավարում	30518,0	27518,0	3000,0
Ֆինանսական և հարկաբյուջետային հարաբերություններ	360,0	360,0	
Արտաքին հարաբերություններ			
<i>Արտաքին տնտեսական օգնություն</i>			
որից՝			
Արտաքին տնտեսական աջակցություն			
Միջազգային կազմակերպությունների միջոցով տրամադրվող տնտեսական օգնություն			
<i>Ընդհանուր բնույթի ծառայություններ</i>	107,0	107,0	
որից՝			
Աշխատակազմի /կադրերի/ գծով ընդհանուր բնույթի ծառայություններ			
Ծրագրման և վիճակագրական ընդհանուր ծառայություններ			
Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ	107,0	107,0	
<i>Ընդհանուր բնույթի հետազոտական աշխատանք</i>			
որից՝			
Ընդհանուր բնույթի հետազոտական աշխատանք			
<i>Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայությունների գծով հետազոտական և նախագծային աշխատանքներ</i>			
որից՝			
Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայությունների գծով հետազոտական և նախագծային աշխատանքներ			
<i>Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ (այլ դասերին չպատկանող)</i>	280,0	280,0	
որից՝			
Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ (այլ դասերին չպատկանող)	280,0	280,0	
<i>Պետական պարտքի գծով գործառնություններ</i>			
որից՝			
ՀԱՍԱՐԱՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳ, ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ և ԴԱՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ			
ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	4008,4	2731,0	1277,4
այդ թվում՝			
<i>Ընդհանուր բնույթի տնտեսական, առևտրային և աշխատանքի գծով հարաբերություններ</i>			
որից՝			

Ընդհանուր բնույթի տնտեսական և առևտրային հարաբերություններ			
Աշխատանքի հետ կապված ընդհանուր բնույթի հարաբերություններ			
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն, ձկնորսություն և որսորդություն	431,0	431,0	
որից՝			
Գյուղատնտեսություն	31,0	31,0	
Վառելիքի այլ տեսակներ			
Ոռոգում	400,0	400,0	
Ոչ էլեկտրական էներգիա			
Լեռնարդյունահանում, արդյունաբերություն և շինարարություն			
որից՝			
Հանքային ռեսուրսների արդյունահանում, բացառությամբ բնական վառելիքի			
Արդյունաբերություն			
Շինարարություն			
Տրանսպորտ	3577,4	2300,0	1277,4
որից՝			
Ճանապարհային տրանսպորտ	3577,4	2300,0	1277,4
Զրային տրանսպորտ			
Տնտեսական հարաբերությունների գծով հետազոտական և նախագծային աշխատանքներ			
Տրանսպորտի գծով հետազոտական և նախագծային աշխատանքներ			
Կապի գծով հետազոտական և նախագծային աշխատանքներ			
Այլ բնագավառների գծով հետազոտական և նախագծային աշխատանքներ			
Տնտեսական հարաբերություններ (այլ դասերին չպատկանող)			
որից՝			
Տնտեսական հարաբերություններ /հատված 3,տող 6000/			
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	3890,0	3890,0	
այդ թվում՝			
Աղբահանում	3800,0	3800,0	
որից՝			
Աղբահանում	3800,0	3800,0	
Կեղտաջրերի հեռացում			
որից՝			
Կեղտաջրերի հեռացում			
Շրջակա միջավայրի աղտոտման դեմ պայքար			
որից՝			
Շրջակա միջավայրի աղտոտման դեմ պայքար			
Կենսաբազմազանության և բնության պաշտպանություն			
որից՝			
Կենսաբազմազանության և բնության պաշտպանություն			
Շրջակա միջավայրի պաշտպանության գծով հետազոտական և նախագծային աշխատանքներ			
որից՝			
Շրջակա միջավայրի պաշտպանության գծով հետազոտական և նախագծային աշխատանքներ			

<i>Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն (այլ դասերին չպատկանող)</i>	90,0	90,0	
որից՝			
Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն (այլ դասերին չպատկանող)	90,0	90,0	
ԲՆԱԿԱՐԱՆԱՅԻՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿՈՍՄԵՍԱԼ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ	1740,0	1740,0	
այդ թվում՝			
<i>Բնակարանային շինարարություն /բնակարանային տնտեսության հիմնանորոգում/, որից</i>			
Բնակարանային շինարարություն / բնակարանային տնտեսության հիմնանորոգում/			
<i>Համայնքային զարգացում</i>			
Համայնքային զարգացում			
Ջրամատակարարում	340,0	340,0	
որից՝			
Ջրամատակարարում	340,0	340,0	
Փողոցների լուսավորում	1400,0	1400,0	
որից՝			
Փողոցների լուսավորում	1400,0	1400,0	
<i>Բնակարանային շինարարության և կոմունալ ծառայությունների գծով հետազոտական և նախագծային աշխատանքներ</i>			
որից՝			
Բնակարանային շինարարության և կոմունալ ծառայությունների գծով հետազոտական և նախագծային աշխատանքներ			
<i>Բնակարանային շինարարության և կոմունալ ծառայություններ (այլ դասերին չպատկանող)</i>			
որից՝			
Բնակարանային շինարարության և կոմունալ ծառայություններ (այլ դասերին չպատկանող)			
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ			
ՀԱՆԳԻՍ, ՄՇԱԿՈՒՅԹ ԵՎ ԿՐՈՆ			
այդ թվում՝			
<i>Հանգստի և սպորտի ծառայություններ</i>			
որից՝			
Հանգստի և սպորտի ծառայություններ			
<i>Մշակութային ծառայություններ</i>			
որից՝			
Գրադարաններ			
Թանգարաններ և ցուցասրահներ			
Մշակույթի տներ, ակումբներ, կենտրոններ			
Այլ մշակութային կազմակերպություններ			
Արվեստ			
Կինեմատոգրաֆիա			
Հուշարձանների և մշակութային արժեքների վերականգնում և պահպանում			
<i>Ռադիո և հեռուստահաղորդումների հեռարձակման և հրատարակչական ծառայություններ</i>			
որից՝			
Հեռուստառադիոհաղորդումներ			

Հրատարակչություններ, խմբագրություններ			
Տեղեկատվության ձեռքբերում			
Կրոնական և հասարակական այլ ծառայություններ			
որից՝			
Երիտասարդական ծրագրեր			
Քաղաքական կուսակցություններ, հասարակական կազմակերպություններ, արհմիություններ			
Կրոնական և հասարակական այլ ծառայություններ			
Հանգստի, մշակույթի և կրոնի գծով հետազոտական և նախագծային աշխատանքներ			
որից՝			
Հանգստի, մշակույթի և կրոնի գծով հետազոտական և նախագծային աշխատանքներ			
Հանգիստ, մշակույթ և կրոն (այլ դասերին չպատկանող)			
որից՝			
Հանգիստ, մշակույթ և կրոն (այլ դասերին չպատկանող)			
ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ	4457,9	4457,9	
այդ թվում՝			
Նախադպրոցական և տարրական ընդհանուր կրթություն			
որից՝			
Նախադպրոցական կրթություն			
Տարրական ընդհանուր կրթություն			
Միջնակարգ ընդհանուր կրթություն			
որից՝			
Հիմնական ընդհանուր կրթություն			
Միջնակարգ(լրիվ) ընդհանուր կրթություն	4457,9	4457,9	
Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթություն			
որից՝			
Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթություն			
Միջին մասնագիտական կրթություն			
Բարձրագույն կրթություն			
որից՝			
Բարձրագույն մասնագիտական կրթություն			
Հետբուհական մասնագիտական կրթություն			
Ըստ մակարդակների չդասակարգվող կրթություն			
որից՝			
Արտադպրոցական դաստիարակություն			
Լրացուցիչ կրթություն			
Կրթությանը տրամադրվող օժանդակ ծառայություններ			
ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	600,0	600,0	
այդ թվում՝			
Վատառողջություն և անաշխատունակություն			
Հարազատին կորցրած անձինք			
որից՝			
Հարազատին կորցրած անձինք			
Ընտանիքի անդամներ և զավակներ			
որից՝			

<i>Սոցիալական հատուկ արտոնություններ (այլ դասերին չպատկանող)</i>	600,0	600,0	
որից՝			
Սոցիալական հատուկ արտոնություններ (այլ դասերին չպատկանող)	600,0	600,0	
<i>Սոցիալական պաշտպանության ոլորտում հետազոտական և նախագծային աշխատանքներ</i>			
որից՝			
Սոցիալական պաշտպանության ոլորտում հետազոտական և նախագծային աշխատանքներ			
որից՝			
<i>Սոցիալական պաշտպանություն (այլ դասերին չպատկանող)</i>			
որից՝			
Սոցիալական պաշտպանություն (այլ դասերին չպատկանող)			
Սոցիալական պաշտպանությանը տրամադրվող օժադակ ծառայություններ (այլ դասերին չպատկանող)			
ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆՆԵՐԻՆ ՉՂԱՍՎՈՂ ՊԱՅՈՒՍԱՍՅԱԿԻՆ ՖՈՆԴԵՐ	1131,5	3701,0	
այդ թվում՝			
<i>ՀՀ կառավարության և համայնքների պահուստային ֆոնդ</i>			
որից՝			
ՀՀ համայնքների պահուստային ֆոնդ	1131,5	3701,0	

2,5 Չարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ

Համայնքի զարգացման համար խոչընդոտներ են հանդիսանում.

- Նախադպրոցական ոլորտում՝
    - մանկապարտեզի շենքի բացակայություն
  - Աղետների ռիսկերի նվազեցման և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության՝ պաշտպանության միջոցառումների իրականացում
    - «Գեղարքունիք-2» ջրամբարի թասի հիմնանորոգում
    - «Գեղարքունիք-ջուր» գետի ափերի ամրացում
    - Սելավատարերի կառուցում
  - Համայնքային ճանապարհների և ենթակառուցվածքների պահպանում և շահագործում՝
    - ներհամայնքային ճանապարհների ասֆալտապատում
    - կամուրջների հիմնանորոգում
    - ջրահեռացման համակարգի կառուցում
  - Գյուղատնտեսության զարգացման ոլորտում՝
    - ոռոգման համակարգի ֆիզիկական վիճակը
    - բարձրորակ սերմերի բացակայություն
- ջրամբարների ֆիզիկական վթարային վիճակը**

2.6 Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւԹՀՍ) վերլուծություն

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Մարդկային ներուժի առկայություն, պատրաստակամություն անհրաժեշտության դեպքում օգնել համայնքին.
- Տեղեկատվական աղբյուրների առկայություն.
- Գետի վրա իրականացված աշխատանքները որոշակիորեն նվազեցրել են հեղեղումների, սելավների առաջացման վտանգը
- Խմելու ջրի բավարար պաշարների առկայությունը, բնակչությանը ջրամատակարարման մատչելիությունը.
- Միջհամայնքային ավտոճանապարհի համեմատաբար բարվոք վիճակը.
- Համայնքի ղեկավարության պատրաստակամությունը աղետների դեպքում հնարավորությունների չափով օգնել մարդկանց.
- Աղբահանության իրականացումը.
- Դպրոցի, մշակույթի տան առկայությունը
- Համայնքը էլեկտրաֆիկացված և գազաֆիկացված է.
- Համայնքում գործում է բուժկետ:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Մանկապարտեզի բացակայություն
- Կոյուղու բացակայություն.
- Ոռոգման համակարգի ոչ լիարժեքությունը.
- Ներհամայնքային ճանապարհների անմխիթար վիճակը.
- Աշխատատեղերի անբավարարություն, առկա աշխատատեղերի ցածր վարձատրություն
- Սոցիալապես անապահով խավի առկայություն.